

Warszawa, 1 lipca 2006 r.

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

LECH CZAPLA

***Panie i Panowie
Posłowie na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej***

Z upoważnienia Marszałka Sejmu przekazuję uzupełniającą odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Pawła Solochoa odnoszącą się do pytań zadanych przez Posłów w trakcie dyskusji nad informacją bieżącą w sprawie *pomocy w usuwaniu skutków tegorocznej powodzi oraz programu ochrony terenów powodziowych przed częstymi zalaniem* przedstawioną na 19. posiedzeniu Sejmu w dniu 8 czerwca 2006 r.

Lech Czapla

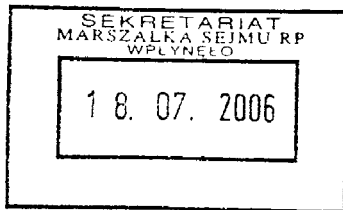

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 17 lipca 2006 r.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH i ADMINISTRACJI
Podsekretarz Stanu
Paweł SOŁOCH

BMP-074/5597/06/TB

Pan Marek JUREK
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Nawiązując do pisma z dnia 28 czerwca 2006 r. (sygn. DSP-44063-33(2)/06) Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Pana Adama Lipińskiego przekazującego pytania – na które nie udzielono odpowiedzi – zgłoszone przez posłów na 19 posiedzeniu Sejmu RP w trakcie rozpatrywania *Informacji bieżącej w sprawie pomocy w usuwaniu skutków tegorocznej powodzi oraz programu ochrony terenów powodziowych przed częstymi zalaniem* i, w załączeniu uprzejmie przesyłam odpowiedzi na pytania związane z zakresem działania resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Z poważaniem,

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych i Samorządowych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (dotyczy: DPS-44063-33(2)/06)

Pytanie 1 i 10: Intensywne opady deszczu w pierwszych dniach czerwca spowodowały na Podkarpaciu katastrofalną powódź, która dotknęła m.in. miasta: Jasło, Dębicę i Mielec. Wezbrane wody w rzekach Wisłoki, Ropy i Jesiołki spowodowały zalanie ogromnego arealu gruntów.

W następstwie tego kataklizmu zniszczeniu uległy zabudowania mieszkalne, gospodarcze oraz infrastruktura drogowa. Premier Dorn zadeklarował wyraźną, zdecydowaną pomoc rządu dla osób dotkniętych skutkami powodzi. Niemniej jednak wydaje się, że rozmiar szkód, rozmiar tragedii osób, które tam mieszkają, jest na tyle duży, że wymaga w tej chwili zwiększenia tych środków. Jakie ewentualnie kolejne środki finansowe zostaną skierowane do terenów objętych powodzią – w tym przypadku chodzi o miasto Jasło, dzielnicę Gądkę – chociażby na odnowienie zniszczonych wałów czy grobli.

W dniu 6 czerwca br. na wniosek wojewody podkarpackiego z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na usuwanie skutków klęsk żywiołowych została przekazana kwota 780 tysięcy zł na bezzwrotne, pieniężne zasiłki celowe dla 372 najbardziej poszkodowanych rodzin. Kolejne środki były przekazywane sukcesywnie w miarę zgłaszanych potrzeb. Łącznie przekazano dotychczas **1,323 mln zł** dla **546** rodzin, w tym **330 tys. zł** dla miasta Jasła.

Na usuwanie skutków tegorocznej powodzi w urządzeniach przeciwpowodziowych przekazano dotychczas dla województwa podkarpackiego **6,150 mln zł**. Środki te zostaną przeznaczone przede wszystkim na oczekiwaną przez społeczeństwo budowę nowych obwałowań w Jaśle (I etap), remont przerwanej wału rzeki Ropy w Trzciniicy gm. Jasło oraz budowę nowych odcinków prawego wału rzeki Wisłoki na terenie powiatu mieleckiego.

Warto przypomnieć, że po powodziach z lat 2001-2005 województwo podkarpackie otrzymało znaczną pomoc ze strony państwa – łącznie ponad **212 mln zł**, w tym na remont i odbudowę urządzeń melioracji wodnej podstawowej (wały przeciwpowodziowe) ok. **134 mln zł**.

Jednostki samorządu terytorialnego z województwa podkarpackiego na usuwanie strat spowodowanych klęskami żywiołowymi w latach 2001-2005 otrzymały kwotę **75,4 mln zł**. W roku bieżącym kwota ta wyniosła około **35 mln zł**, co stanowi prawie połowę kwoty przekazanej w latach 2001-2005.

Ponadto w roku bieżącym przeznaczono dla województwa podkarpackiego ponad 500 tys. zł na koszty związane z prowadzonymi akcjami ratowniczymi.

Pytanie 4: Kiedy rząd zamierza wprowadzić powszechne ubezpieczenia od skutków klęsk żywiołowych?

Pytanie 20: Czy nie warto wprowadzić obligatoryjnych ubezpieczeń od powodzi i innych kataklizmów wszelkich budowli, szczególnie wiejskich, pól rolnych i wszystkiego, co na tej ziemi się znajduje obligatoryjnie?

Osoby prowadzące gospodarstwa rolne mogą skorzystać z przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249). Ustawa określa zasady stosowania dopłat ze środków budżetu państwa do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń losowych oraz klęsk żywiołowych w rolnictwie.

Wprowadzenie obowiązkowych powszechnych ubezpieczeń od skutków klęsk żywiołowych wymaga zabezpieczenia w budżecie państwa dodatkowych, znacznych środków na dopłaty do składek ubezpieczeniowych. Ponadto rozwiązanie takie wymaga szerokich konsultacji i społecznej akceptacji, gdyż wprowadziłoby ono faktycznie nową obowiązkową daninę publiczną.

Pytanie 6: Czy rząd dysponuje na dzień dzisiejszy odpowiednimi środkami pieniężnymi, aby w trybie natychmiastowym udzielić pomocy materialnej poszkodowanym? Jaką kwotę ostatecznie zamierza rząd przeznaczyć dla poszkodowanych?

Pytanie 12: Czy widzi pan minister możliwość udzielenia pomocy mieszkańcom, którzy zostali poszkodowani, a nie są ubezpieczeni ze względu na to, że ich po prostu na to nie stać?

Pytanie 13: Jakie inne instrumenty będą stosowane po okresie pierwszej pomocy i pierwszej reakcji na wysoką wodę, jaka była w województwie podkarpackim?

Pytanie 22: Czy jest dziś możliwość udzielenia bardziej kompleksowej pomocy ofiarom powodzi?

Pytanie 27: Jakie formy pomocy oferuje państwo dla wszystkich zalanych terenów oraz czy są przewidziane szczególne dodatkowe środki na pomoc finansową dla najuboższych rodzin?

Środki na pomoc materialną dla osób i rodzin, które w wyniku żywiołu poniosły straty w gospodarstwach domowych, zapisane są w rezerwie celowej budżetu państwa – *kredyty i środki krajowe na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych*. Zasiłki, w wysokości do 6 tys. zł wypłacane są przez gminne ośrodki pomocy społecznej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Na pomoc dla poszkodowanych w wyniku tegorocznej powodzi z terenu województw podkarpackiego i małopolskiego przekazano odpowiednio kwoty **1,323 mln zł i 1,5 mln zł**.

Rząd ma zabezpieczone dodatkowe środki na pomoc dla osób poszkodowanych przez klęski żywiołowe.

Ponadto osoby poszkodowane w wyniku powodzi mają możliwość uzyskania preferencyjnych kredytów objętych dopłatami do oprocentowania z budżetu państwa, o których mowa w ustawie z dnia 8 lipca 1999 r. *o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na usuwanie skutków powodzi* (Dz. U. Nr 62, poz. 690 ze zm.). Oprocentowanie dla kredytobiorcy wynosi 2 % w skali roku, a środki kredytu mogą być przeznaczone na remont lub zakup lokalu mieszkalnego, remont, odbudowę, budowę lub zakup budynku mieszkalnego oraz remont lub odtworzenie infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu. Kredyty te mogą być przyznane właścicielom i zarządcom obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu, a także gminom na zakup lub budowę mieszkań komunalnych dla osób, które utraciły lokal lub budynek mieszkalny i nie mają możliwości ich odbudowy z własnych środków. Dopłaty do oprocentowania kredytów są realizowane za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego.

Z przedstawioną formą pomocy koresponduje rozwiązanie przewidziane w ustawie z dnia 11 sierpnia 2001 r. *o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu* (Dz. U. Nr 84, poz. 906), która określa uproszczone warunki prowadzenia procesu budowlanego w stosunku do zasad przyjętych w ustawie Prawo budowlane i w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rolnicy i osoby prowadzące działy specjalne produkcji rolnej mogą skorzystać z niskooprocentowanych kredytów inwestycyjnych i obrotowych na wznowienie produkcji objętych dopłatami do oprocentowania, realizowanymi przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Dopłaty są stosowane za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jednostki samorządu terytorialnego, które poniosły straty w infrastrukturze (drogi, mosty, obiekty i urządzenia gospodarki wodnej, szkoły, szpitale, ośrodki zdrowia,...) mogą otrzymać

dotację z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczoną na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Do wniosków o udzielenie dotacji powinny być dołączone protokoły komisji szacunkowej, określające wielkość strat w obiektach przeznaczonych do remontu lub odbudowy. W pracach komisji obligatoryjny jest udział przedstawiciela właściwego terytorialnie wojewody. Zweryfikowane i zaopiniowane przez wojewodę wnioski należy przesyłać do Biura ds. Usuwania Skutków Klęsk Żywiołowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Pytanie 11: Jaka suma jest przeznaczona na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, zapisana w ustawie budżetowej?

W rezerwie celowej budżetu państwa na 2006 r. – *kredyty i środki krajowe na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (cz. 83, dział 758, rozdział 75818, poz. 4)* zapisana jest kwota 456 892 tys. zł. Należy jednak podkreślić, że znaczną część tej sumy (ok. 80%) stanowią kredyty udzielone przez międzynarodowe instytucje finansowe oraz środki im towarzyszące. Środki te mogą być wykorzystane tylko na cele określone w odpowiednim kontrakcie finansowym.

Pytanie 15: Czy rząd przyspieszy uruchomienie już przyznanych środków na usuwiska, gdyż już połowa roku i później będą duże trudności z prawidłowym ich wykorzystaniem?

W czerwcu br. jednostki uczestniczące w projekcie *Oslona Przeciwośuwiskowa (finansowanie likwidacji skutków osuwisk i zapobiegania ich występowaniu)* otrzymały promesy (gwarancje) przyznania środków finansowych określające m.in. wielkość dofinansowania. Dokumenty te stanowią podstawę do wszczęcia procedury o udzielenie zamówienia publicznego. Środki finansowe zostaną przekazane jednostkom niezwłocznie po wyłonieniu wykonawców.

Pytanie 23: Kiedy zostanie powołany międzyresortowy zespół ds. powodzi?

Utworzenie Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego przewiduje rządowy projekt *ustawy o zarządzaniu kryzysowym*. Zespół będzie właściwy w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego na szczeblu krajowym, a w jego skład będą wchodzić, m.in. ministrowie kierujący działami administracji rządowej. W dniu 20 czerwca br. projekt został przyjęty przez Radę Ministrów.

Pytanie 24: Czy rząd zaproponuje działania wyprzedzające powodzie i obniżające koszty społeczne tych tragedii?

Pytanie 28: Czy istnieje plan na najbliższe lata, według którego zamierza się przeciwdziałać zagrożeniom powodziowym?

Zadania z zakresu planowania, prewencji i reagowania na zagrożenia związane z powodziami realizowane są przez różne resorty, zgodnie z ich właściwością określoną w ustawie o działach administracji rządowej.

Istotne znaczenie dla ograniczania skutków społeczno - gospodarczych powodzi ma, zrealizowany dla instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, System Monitoringu i Osłony Kraju (SMOK). Na system składa się blisko 1000 zautomatyzowanych posterunków hydrologicznych i meteorologicznych oraz POLRAD - sieć radarów atmosferycznych. SMOK pozwala na przewidywanie zagrożeń pogodowych z kilkunastogodzinnym wyprzedzeniem i dużą dokładnością.

Resort środowiska odpowiada również za utrzymanie obiektów gospodarki wodnej służących ochronie terenów przed zalaniem. Inne zadania dotyczące melioracji w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarka wodna, wykonuje resort rolnictwa.

Zadania, których przedmiotem jest przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych należą do działu sprawy wewnętrzne.

Przygotowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i przyjęty w dniu 20 czerwca br. przez Radę Ministrów projekt ustawy *o zarządzaniu kryzysowym* określa organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania w przedmiocie planowania i reagowania kryzysowego. Akt ten wypełni lukę prawną dotyczącą funkcjonowania administracji państwowej w sytuacjach zagrożenia, niewymagających wprowadzania nadzwyczajnych rozwiązań przewidzianych w ustawie z dnia 18 kwietnia 2002 r. *o stanie klęski żywiołowej* (Dz. U. Nr 62, poz. 558 z późn. zm.), a określone w nim zasady i procedury pozwolą na ograniczenie skutków społeczno - gospodarczych związanych z sytuacjami kryzysowymi.

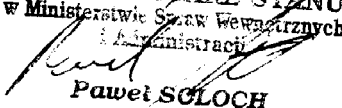
Pytanie 26: Pojawia się też kwestia domów, które zostały zbudowane na terenach przewidzianych jako zalewowe. Jak rząd zamierza poradzić sobie z tą kwestią?

Pytanie 31: Jak ministerstwo ocenia praktykę zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią? Czy to, o czym wielokrotnie była mowa, wydawanie zezwoleń na zabudowę takich obszarów, jest sprawą powszechną, czy stanowi jedynie wyjątki wynikające z niedopatrzenia lub nieprawidłowości?

Problem mieszkalnych i przemysłowych obiektów budowlanych posadowionych na terenach zalewowych i potencjalnie zalewowych wynika z wieloletnich zaniedbań w zakresie planowania przestrzennego. Obecnie obowiązujące przepisy regulujące sprawy planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz prowadzenia procesu budowlanego dają podstawy do zatrzymania lub wyeliminowania tej praktyki. Tytułem przykładu, zgodnie z art.15 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717), w planie miejscowym powinny być obowiązkowo zdefiniowane tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz określone sposoby ich zagospodarowania. Za właściwe wykonanie ww. regulacji odpowiadają władze lokalne, w szczególności na szczeblu gminnym.

Zauważyć należy, że po powodzi z lipca 1997 r. w administracji samorządowej rośnie świadomość niebezpieczeństw i strat jakie niesie ze sobą zabudowa terenów narażonych na zalanie. Zwłaszcza gminy, na terenie których w ostatnich latach występowały powodzie dostrzegają wagę problemu i starają się uwzględnić takie obszary w planach miejscowych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że właściwymi do udzielenia odpowiedzi na pozostałe pytania są Minister Środowiska, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Minister Edukacji Narodowej (pytanie nr 5).

PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Paweł SŁOCH